



LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos ekonomikos
ir inovacijų ministerijai

Nr. _____
I. _____ Nr. _____

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Žemės ūkio ministerija, įvertinusi išvados pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 82 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4287, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 90 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4288, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 11¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4289, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 9¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4290, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 30¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4291, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 19, 22, 25, 26, 27, 31, 46, 55, 58, 82, 86, 92, 93, 94, 95, 101 ir 102 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹, 82², 82³ ir 103¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIP-4877, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4878“ projektą, informuoja, kad pagal kompetenciją pastabų ar pasiūlymų neturi.

Ministerijos kancleris

Valdas Aleknavičius

Darius Žuklys, tel. 239 1048, el. p. darius.zuklys@zum.lt



ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, Rotušės a. 4, 62504 Alytus, tel. (8 315) 55 102, faks. (8 315) 55 191,
el. p. info@alytus.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706935

Lietuvos savivaldybių asociacijai
T. Vrublevskio g. 6, 01143 Vilnius
El. p. at@lsa.lt

2021-03- Nr.
Į 2021-03-04 Nr. SAVP-150

DĖL PASTEBĖJIMŲ PATEIKIMO VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO PROJEKTAMS

Išnagrinėję Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtų Viešųjų pirkimų įstatymo projektus, teikiame pastebėjimus dėl teisinio reguliavimo tobulinimo:

1. Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 82 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4287 (toliau – Projektas).

Manome, kad viešosios įstaigos CPO LT (toliau – VŠĮ CPO LT) elektroninis katalogas, kuriuo dabar naudojasi visos perkančiosios organizacijos, yra naudingas viešųjų pirkimų dalyviams, nes procesas vyksta automatinio būdu, be to, taip užtikrinamas viešųjų pirkimų skaidrumas. Tačiau pastebėtina, kad minėtame kataloge ne visada galima įsigyti perkančiosioms organizacijoms būtinų prekių ar paslaugų, todėl siūlome jame maksimaliai išplėsti pasiūlos pasirinkimo galimybę, taip sudarant galimybę visus pirkimus vykdyti tik CPO LT elektroniniame kataloge.

Iš esmės pritariame, kad Projekte būtų įtvirtinta galimybė savivaldybių taryboms steigti savivaldybių centrinės perkančiąsias organizacijas arba sudaryti sutartis su kitomis centrinėmis perkančiosiomis organizacijomis. Tačiau manome, kad centralizavimas, be visų jo pranašumų ir teikiamos naudos, ilgina prekių, paslaugų ir darbų įsigijimo procesus ir mažareikšmių pirkimų atveju ne visuomet gali būti tikslingas. Todėl Projekte turėtų būti įtvirtinta galimybė (o ne prievolė) savivaldybių taryboms savarankiškai priimti sprendimus dėl pirkimų centralizavimo tikslingumo.

Taip pat tam, kad savivaldybėse būtų tinkamai pasirengta viešųjų pirkimų centralizavimui (nes reikalinga įvertinti pirkimų duomenis, standartizuoti procesus, užtikrinti žmogiškuosius ir finansinius išteklius ir pan.), siūlome Projekte nustatyti kuo vėlesnę Įstatymo įsigaliojimo datą.

2. Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 19, 22, 25, 26, 27, 31, 46, 55, 58, 82, 86, 92, 93, 94, 95, 101 ir 102 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 82¹, 82², 82³ ir 103¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIP-4877 (toliau – Įstatymo projektas).

Siūlome Įstatymo projekte nuo 10 000 Eur iki 20 000 Eur padidinti ribą, iki kurios galima vykdyti neskelbiamą mažos vertės pirkimą, taip pat nuo 3 000 Eur iki 5 000 Eur padidinti supaprastinto pirkimo sutarties vertės ribą, kai pirkimo sutartis gali būti sudaroma žodžiu. Manome, kad padidinus sutarties vertės ribą, bus paprastesnis ir greitesnis viešųjų pirkimų vykdymas.

Nepritariame Įstatymo projekto nuostatomis, kad pirkimuose, kuriuose pasiūlymai vertinami pagal kainos ar sąnaudų ir kokybės santykio kriterijų, perkančioji organizacija visada turėtų taikyti socialinius ir aplinkosaugos kriterijus. Manome, kad socialinių ir aplinkosauginių tikslų galima pasiekti ne tik taikant socialinius ir aplinkosaugos kriterijus, bet ir nustatant atitinkamas sutarties vykdymo sąlygas ar privalomus techninės specifikacijos reikalavimus. Todėl siūlome, kad socialiniai ir aplinkosaugos kriterijai ar reikalavimai būtų taikomi ne visuose pirkimuose, kuriuose pasiūlymai vertinami pagal kainos ar sąnaudų ir kokybės santykio kriterijų, bet tik atskirais atvejais.

Pritariame Įstatymo projekto nuostatomis, kuriomis siūloma įtraukti papildomą viešųjų pirkimų ginčų nagrinėjimo grandį – Viešųjų pirkimų tarnybos ikiteisminį skundų nagrinėjimą. Pastebėtina, kad ir dabar daugeliu atveju, nagrinėjant viešųjų pirkimų ginčus, teismai kreipiasi į Viešųjų pirkimų tarnybą dėl išvados pateikimo. Todėl Viešųjų pirkimų tarnybos ikiteisminis skundų nagrinėjimas užtikrintų efektyvų viešųjų pirkimų dalyvių teisių gynimą ir greitą viešųjų pirkimų ginčų nagrinėjimą.

Siūlome iš Įstatymo projekto išbraukti nuostatas, reglamentuojančias viešųjų pirkimų specialisto pažymėjimų gavimą. Manome, kad viešųjų pirkimų specialistų atestavimo sistema gali sukurti dar didesnę viešųjų pirkimų specialistų trūkumą, taip pat abejojame, ar galima nauda bus proporcinga administracinei naštai ir finansiniams kaštams.

Kitiems Viešųjų pirkimų įstatymo projektų pakeitimams pastabų ar pasiūlymų neturime.

Administracijos direktorė

Ona Balevičiūtė

Svetlana Delekienė, tel. (8 315) 55 109, el. p. svetlana.delekiene@alytus.lt

DĖL 2021-03-04 UŽDUOTIES (PAVEDIMO) Nr. SAVP-150

Vilniaus miesto savivaldybės administracija gavo Lietuvos savivaldybių asociacijos 2021-03-04 užduotį (pavedimą) Nr. SAVP-150, kurioje prašoma iki kovo 9 d. pateikti savo pastabas ir pasiūlymus dėl Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 82 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4287, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 90 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4288, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 111 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4289, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 91 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4290, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 301 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4291, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 19, 22, 25, 26, 27, 31, 46, 55, 58, 82, 86, 92, 93, 94, 95, 101 ir 102 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 821, 822, 823 ir 1031 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIP-4877, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4878“ projekto.

Dėl nutarimo projekto 1.1 pastraipos. Manome, kad savivaldybių taryboms, lygiai taip pat, kaip ir Vyriausybės lygmeniu, nėra tikslinga nustatyti konkretaus centralizavimo modelio ir reikia palikti teisę savivaldybių taryboms (kaip ir Vyriausybės lygmeniu) pačioms pasirinkti centralizavimo būdą bei mastą, todėl turėtų būti palikta nuostata, kokia ji yra siūloma Viešųjų pirkimų įstatymo projekto 82 straipsnio 6 dalyje, t. y., kad *„sprendimą dėl centrinių perkančiųjų organizacijų steigimo, jų teisinės formos ar teisės atlikti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas ir šių funkcijų apimtį perkančiajai organizacijai suteikimo, taip pat dėl konkrečių pirkimų procedūrų atlikimo kitų perkančiųjų organizacijų vardu, pagal kompetenciją priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota (įgaliotos) institucija (institucijos) arba savivaldybės taryba“.*

Centralizavimo tikslingumą apsprendžia ne tik vertė, bet ir perkamo objekto techninė specifikacija, jo įsigijimo dažnumas (gali būti perkamas vieną kartą per 10 metų ir tik vienos įstaigos), todėl savivaldybių tarybų savarankiškai priimami sprendimai dėl pirkimų centralizavimo tikslingumo neturi būti ribojami verte. Pažymėtina, kad ne visi pirkimai gali būti centralizuojami, nes didelė dalis pirkimų nepasižymi tomis pačiomis, visoms savivaldybės įsteigtoms įstaigoms reikalingomis savybėmis, kad būtų galima juos organizuoti centralizuotai, todėl privalomai įteisinus nutarimo nuostatas, tokie pirkimai tiesiog bus perduoti iš vienos perkančiosios organizacijos kitos vykdymui taip, kaip dabar vykdomi pirkimai pagal įgaliojimus. Tokie pavieniai perduoti pirkimai neatitinka centralizuoto pirkimo esmės.

Manome, kad pačios savivaldybių tarybos turėtų nuspręsti, ar joms yra tikslinga steigti centrinę perkančiąją organizaciją ar, kaip yra šiuo metu – suteikti teisę savivaldybės administracijai atlikti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas. Pažymėtina, kad tokiu atveju yra taupomos lėšos, nes galima greitai ir efektyviai naudotis savivaldybės administracijos resursais (tame tarpe ir informacinių sistemų), teisininkų, kalbininkų, įvairių sričių specialistų (priklausomai nuo perkamo objekto) žiniomis ir pagalba rengiant pirkimų dokumentus.

Šiuo metu galiojančios VPĮ 82 str. nuostatos yra pakankamos norint centralizuoti viešuosius pirkimus ir yra sėkmingai taikomos, o privalomi reikalavimai visus pirkimus perduoti kelioms centralizuotus pirkimus vykdysiančioms perkančiosioms organizacijoms gali turėti neigiamų

pasekmių dėl ilgiau trunkančių procedūrų, centralizuotus pirkimus vykdančių perkančiųjų organizacijų negebėjimo užtikrinti pirkimų operatyvumo dėl didelio krūvio ir pan.

Įstatymo projekte siūloma pirkimų centralizavimo tvarka, sutarčių dėl pirkimų perdavimo ir kitų administracinių veiksmų sistema nėra gerai apgalvota, nepakankamai įvertinta papildoma administracinė našta tiek perkančiosioms organizacijoms, tiek centralizuotus pirkimus vykduosiančioms perkančiosioms organizacijoms.

Dėl nutarimo projekto 1.6 pastraipos. Įstatymo projekto 3 straipsnyje, kuriuo keičiamas Įstatymo 25 straipsnis, siūloma nustatyti atvejį, kada perkančiosios organizacijos pirkimus galėtų vykdyti nesilaikydamos Įstatymo reikalavimų. Pažymėtina, kad perkančioji organizacija Įstatymo reikalavimų galėtų nesilaikyti esant šioms sąlygoms: bendra sudaromų sutarčių vertė per finansinius metus neviršija 30 000 Eur ir atliekamas mažos vertės pirkimas. Taigi tuo atveju, kai perkančiosios organizacijos vykdomas pirkimas neatitinka minėtų sąlygų, turėtų būti laikomasi Įstatymo reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, siūlytina kaip perteklinio atsisakyti Įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalies paskutinio sakinio.“

Nelabai suprantama atsižvelgiant į pabrąktą tekstą, kaip galima nesilaikyti Įstatymo reikalavimų ir tuo pat metu atlikti mažos vertės viešąjį pirkimą. Siūlytina išbraukti žodžius „ir atliekamas mažos vertės pirkimas“. Jei nesilaikoma įstatymo reikalavimų, tuomet ir jokio mažos vertės viešojo pirkimo nereikėtų atlikinėti.

Tokio siūlymo įgyvendinimas, manytina, kad žymiai padidins korupcijos riziką, nes neliks jokių pirkimų vykdymo ir jų įforminimo taisyklių, procesas taps nevaldomas, kurio praktiškai neįmanoma bus patikrinti.

Dėl privalomos rinkos konsultacijos. Įstatymo projekto 5 straipsnyje siūloma keisti 27 straipsnio 1 d. 1 p. Manome, kad būtų tikslinga papildyti nutarimo projektą siūlant **atsisakyti privalomos rinkos konsultacijos.**

Įstatymo projekte numatyta, kad rinkos dalyvių konsultacijos **privalomos, jei perkančiosios organizacijos** per paskutinius 12 mėnesių vykdytame paskutiniame tokių pačių ar panašių prekių, paslaugų ar darbų pirkime, apie kurį buvo privaloma skelbti, išskyrus mažos vertės pirkimą, **nebuvo gauta arba gauta tik viena tinkama paraiška ar pasiūlymas.**

Vilniaus miesto savivaldybė

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo

„Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 82 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4287, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 90 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4288, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 11¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4289, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 9¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4290, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 30¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4291, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 19, 22, 25, 26, 27, 31, 46, 55, 58, 82, 86, 92, 93, 94, 95, 101 ir 102 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹, 82², 82³ ir 103¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIP-4877, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4878“ projekto

Dėl nutarimo projekto 1.1 p. pastraipos „Atsižvelgiant į Įstatymo projekto siekį skatinti viešųjų pirkimų centralizavimą savivaldybėse, siūlytina Įstatymo 82 straipsnio 6 dalį papildyti Įstatymo projekto nuostatomis, numatančiomis pareigą savivaldybių taryboms priimti sprendimus dėl savivaldybės įsteigtų įstaigų pirkimų centralizavimo, ir numatyti galimybę savivaldybių taryboms steigti savivaldybių centrinės perkančiąsias organizacijas arba sudaryti sutartis su kitomis centrinėmis perkančiosiomis organizacijomis, taip pat aiškiau nustatyti, kad tokios sutartys galės būti sudarytos ir su Vyriausybės įsteigtomis centrinėmis perkančiosiomis organizacijomis. Įvertinus tai, kad centralizavimas, be visų jo pranašumų ir teikiamos naudos, ilgina prekių, paslaugų ir darbų įsigijimo procesus ir mažareikšmių pirkimų atveju ne visuomet gali būti tikslingas, siūlytina Įstatyme įtvirtinti galimybę savivaldybių taryboms savarankiškai priimti sprendimus dėl pirkimų centralizavimo tikslingumo iki 5 000 eurų vertės pirkimo sutarčių atveju. Tokios nuostatos perkančiosioms organizacijoms sudarys sąlygas operatyviau įsigyti neplanuoto poreikio prekių, paslaugų ar darbų (pvz., reprezentacinių, einamajam remontui reikalingų prekių ir pan.).“

Manome, kad savivaldybių taryboms, lygiai taip pat, kaip ir Vyriausybės lygmeniu, nėra tikslinga nustatyti konkretaus centralizavimo modelio ir palikti teisę savivaldybių taryboms (kaip ir Vyriausybės lygmeniu) pačioms pasirinkti centralizavimo būdą bei mastą, todėl turėtų būti palikta nuostata, kokia ji yra siūloma Projekto 82 straipsnio 6 dalyje, t.y., kad „Sprendimą dėl centrinių perkančiųjų organizacijų steigimo, jų teisinės formos ar teisės atlikti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas **ir šių funkcijų apimties** perkančiajai organizacijai suteikimo, **taip pat dėl konkrečių pirkimų procedūrų atlikimo kitų perkančiųjų organizacijų vardu**, pagal kompetenciją priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota (įgaliotos) institucija (institucijos) arba savivaldybės taryba.“

Centralizavimo tikslingumą apsprendžia ne tik vertė, bet ir perkamo objekto techninė specifikacija, jo įsigijimo dažnumas (gali būti perkamas vieną kartą per 10 metų ir tik vienos įstaigos), todėl savivaldybių tarybų savarankiškai priimami sprendimai dėl pirkimų centralizavimo tikslingumo neturi būti ribojami verte. Pažymėtina, kad ne visi pirkimai gali

būti centralizuojami, nes didelė dalis pirkimų nepasižymi tomis pačiomis, visoms savivaldybės įsteigtoms įstaigoms reikalingomis savybėmis, kad būtų galima juos organizuoti centralizuotai, todėl privalomai įteisinus nutarimo nuostatas, tokie pirkimai tiesiog bus perduoti iš vienos perkančiosios organizacijos kitos vykdymui taip, kaip dabar vykdomi pirkimai pagal įgaliojimus. Tokie pavieniai perduoti pirkimai neatitinka centralizuoto pirkimo esmės.

Manome, kad pačios savivaldybių tarybos turėtų nuspręsti, ar joms yra tikslinga steigti centrinę perkančiąją organizaciją ar, kaip yra šiuo metu – suteikti teisę savivaldybės administracijai atlikti centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas. Pažymėtina, kad tokiu atveju yra taupomos lėšos, nes galima greitai ir efektyviai naudotis savivaldybės administracijos resursais (tame tarpe ir informacinių sistemų), teisininkų, kalbininkų, įvairių sričių specialistų (priklausomai nuo perkamo objekto) žiniomis ir pagalba rengiant pirkimų dokumentus.

Šiuo metu galiojančios VPĮ 82 str. nuostatos yra pakankamos norint centralizuoti viešuosius pirkimus ir yra sėkmingai taikomos, o privalomi reikalavimai visus pirkimus perduoti kelioms centralizuotus pirkimus vykdysiančioms perkančiosioms organizacijoms gali turėti neigiamų pasekmių dėl ilgiau trunkančių procedūrų, centralizuotus pirkimus vykdančių perkančiųjų organizacijų negebėjimo užtikrinti pirkimų operatyvumo dėl didelio krūvio ir pan.

Įstatymo projekte siūloma pirkimų centralizavimo tvarka, sutarčių dėl pirkimų perdavimo ir kitų administracinių veiksmų sistema nėra gerai apgalvota, nepakankamai įvertinta papildoma administracinė našta tiek perkančiosioms organizacijoms, tiek centralizuotus pirkimus vykdysiančioms perkančiosioms organizacijoms.

Dėl nutarimo 1.6. p. pastraipos „*Įstatymo projekto 3 straipsnyje, kuriuo keičiamas Įstatymo 25 straipsnis, siūloma nustatyti atvejį, kada perkančiosios organizacijos pirkimus galėtų vykdyti nesilaikydamos Įstatymo reikalavimų. Pažymėtina, kad perkančioji organizacija Įstatymo reikalavimų galėtų nesilaikyti esant šioms sąlygoms: bendra sudaromų sutarčių vertė per finansinius metus neviršija 30 000 Eur ir atliekamas mažos vertės pirkimas. Taigi tuo atveju, kai perkančiosios organizacijos vykdomas pirkimas neatitinka minėtų sąlygų, turėtų būti laikomasi Įstatymo reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, siūlytina kaip perteklinio atsisakyti Įstatymo projekto 3 straipsnio 3 dalies paskutinio sakinio.*“

Nelabai suprantama apie kokią sutarčių vertę kalbama – apie bendrą sutarčių vertę pagal BVPŽ skaitmeninio kodo pirmus 3 (5) skaitmenis, ar pagal visą sudaromų sutarčių vertę nepriklausomai nuo BVPŽ skaitmeninio kodo skaitmenų. Taip pat neaišku, ką reiškia, kad turi būti atliekamas mažos vertės pirkimas, jeigu Įstatymo reikalavimai netaikomi. Nuostata nėra suprantama, taip ir lieka neaišku ar Įstatymo reikalavimai nebus taikomi, ar bus taikomi, bet tik tokia apimtimi, kokie taikomi mažos vertės pirkimams (pvz. apskundimo terminai ir pan.)

Taip pat manome, kad būtų tikslingą papildyti nutarimo projektą siūlant papildyti/ atsisakyti tam tikrų Įstatymo projekto nuostatų:

1. Įstatymo projekto 1 straipsnyje, kuriuo siūloma keisti Įstatymo 19 straipsnio 2 dalį – paskutiniame sakinyje nurodyta, kad „**Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai ir valstybės politikai, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, negali būti Komisijos nariais ar ekspertais**“.

Perkančiosios organizacijos vadovais dažnai būna politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai. Galiojančio VPI 100 str. 1 d. (šis straipsnis nėra siūlomas keisti) įtvirtinta, kad „už perkančiosios organizacijos atliekamus viešuosius pirkimus atsako perkančiosios organizacijos vadovas“. LR administracinių nusižengimų kodekso 184 str. „*Viešųjų pirkimų ir pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, ir koncesijų suteikimo tvarkos pažeidimas*“ taip pat įtvirtinta : „1. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo, Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo ir šių įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimas užtraukia įspėjimą arba baudą perkančiųjų organizacijų, perkančiųjų subjektų, koncesijas suteikiančiųjų institucijų vadovams ar jų įgaliotiems asmenims, viešojo pirkimo ar pirkimo, atliekamo vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiojo subjekto, ar koncesijos suteikimo komisijos nariams, balsavusiems už neteisėto sprendimo priėmimą, ekspertams, perkančiųjų organizacijų, perkančiųjų subjektų, koncesijas suteikiančiųjų institucijų valstybės tarnautojams ar darbuotojams nuo dviejų šimtų penkiasdešimt iki trijų tūkstančių eurų.“

Draudimas dalyvauti sprendimų priėmime kelia klausimą dėl atsakomybės taikymo pagrįstumo. Nesuprantama, kaip perkančiosios organizacijos vadovas, kuriam yra keliama atsakomybė už VPI (ir VPI įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimus) negali būti komisijos nariu. Be to, vien aplinkybė, kad perkančiosios organizacijos vadovas yra politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas, nepaneigia aplinkybės, kad dažnu atveju tai yra asmuo, turintis daugiau žinių ir kompetencijų, vadovaujantis organizacijai, todėl neabejotinai turi prisiimti atsakomybę bei priimti sprendimus dėl konkrečių prekių/paslaugų/darbų įsigijimo (ne) reikalingumo.

Atsižvelgiant į tai manome, kad būtų tikslinga siūlyti papildyti siūlomo keisti Įstatymo projekto 19 straipsnio 2 dalies paskutinį sakinį – numatant išimtį, netaikyti šios nuostatos, kai politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai yra perkančiųjų organizacijų vadovai ar jų pavaduotojai ir jį išdėstyti taip: „Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai (išskyrus, jei jie eina perkančiųjų organizacijų vadovų ar jų pavaduotojų pareigas įstaigoje, kurioje atliekamas pirkimas) ir valstybės politikai, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, negali būti Komisijos nariais ar ekspertais“.

2. Įstatymo projekto 5 straipsnyje siūloma keisti 27 straipsnio 1 d. 1 p. Manome, kad būtų tikslinga papildyti nutarimo projektą siūlant **atsisakyti privalomos rinkos konsultacijos**.

Įstatymo projekte numatyta, kad rinkos dalyvių konsultacijos **privalomos, jei perkančiosios organizacijos** per paskutinius 12 mėnesių vykdytame paskutiniame tokių pačių ar panašių prekių, paslaugų ar darbų pirkime, apie kurį buvo privaloma skelbti, išskyrus mažos vertės pirkimą, **nebuvo gauta arba gauta tik viena tinkama paraiška ar pasiūlymas**.

Nemanome, kad privalomos rinkos konsultacijų nustatymas lemtų objektyvias, skaidrias ir nediskriminacines pirkimų dokumentų sąlygas. Tokių konsultacijų privalomumas neabejotinai prailgintų reikalingų prekių, paslaugų ir darbų įsigijimo laiką ir negarantuotų, kad po konsultacijų suteikimo bus gauta bent viena ar daugiau nei viena paraiška ar pasiūlymas. Neaišku, kaip turėtų būti sprendžiama situacija, jei po rinkos konsultacijos būtų vėl gauta viena

paraiška ar pasiūlymas (vėl konsultuotis?), arba jei potencialūs tiekėjai iš viso nesuteiktų prašomos konsultacijos.

Dažnai negaunama paraiškų (pasiūlymų) arba gaunama tik viena paraiška ar vienas pasiūlymas ne dėl to, kad pirkimų sąlygos yra neobjektyvios, neskaidrios ar diskriminacinės, bet todėl, kad pirkimui buvo skirta pvz. per mažai lėšų, arba dėl siauros pirkimo objekto specifikos (pvz. teikiant bešeimininkių ir bepriežiūrių gyvūnų gaudymo ir laikinosios globos paslaugas yra reikalingas gyvūnų vežėjo leidimas ir iki kol į rinką neatėjo dar vienas dalyvis, turintis minėtą leidimą, buvo gaunamas tik vienas pasiūlymas), todėl tokiais atvejais privaloma rinkos konsultacija, ypač kai perkamos aiškios, apibrėžtos ar net nusistovėjusios paslaugos, prekės, darbai, nėra tikslinga, o tik užtęstų reikiamų prekių, paslaugų ar darbų įsigijimo procedūras. Taip pat gali kilti problemų ir ginčų nustatant pirkimų panašumą ir sprendžiant dėl rinkos konsultacijos privalomumo, todėl tokiu būdu pirkimo procedūros taps sudėtingesnėmis.

Kauno miesto savivaldybė



LAZDIJŲ RAJONO SAVIVALDYBĖ

Vilniaus g. 1, LT-67106 Lazdijai, <http://www.lazdijai.lt>
tel. (8 318) 66 108, faks. (8 318) 51 351, el. p. info@lazdijai.lt, kodas 111106842.

Lietuvos savivaldybių asociacijai
T. Vrublevskio g. 6
01143 Vilnius

2021-03- Nr.
Į 2021-03-04 Nr. SAVP-150

DĖL PASTABŲ IR PASIŪLYMŲ PATEIKIMO

Atsižvelgdami į gautą prašymą pateikti pastabas ir pasiūlymus, susipažinome su Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 82 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4287, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 90 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4288, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 111 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4289, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 91 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4290, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 301 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4291, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 19, 22, 25, 26, 27, 31, 46, 55, 58, 82, 86, 92, 93, 94, 95, 101 ir 102 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 821, 822, 823 ir 1031 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4877, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4878“ projektu (toliau – Nutarimo projektas).

Informuojame, kad Nutarimo projektui iš esmės pritariame, kadangi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 19, 22, 25, 26, 27, 31, 46, 55, 58, 82, 86, 92, 93, 94, 95, 101 ir 102 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 821, 822, 823 ir 1031 straipsniais įstatymo projektu Nr. XIIIIP-4877 ir Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIIIP-4878 (toliau – Įstatymų projektai) siekiama sukurti efektyvesnę viešųjų pirkimų sistemą, optimizuoti viešųjų pirkimų procedūras, didinti centralizuotos viešųjų pirkimų veiklos mastą, sukuriant centrinių perkančiųjų organizacijų tinklą bei stiprinti viešųjų pirkimų komisijų profesionalumą, įdiegiant komisijos narių atestavimo sistemą.

Pritariame Nutarimo projekte išdėstytam siūlymui Viešųjų pirkimų įstatyme įtvirtinti galimybę savivaldybių taryboms savarankiškai priimti sprendimus dėl pirkimų centralizavimo tikslingumo, tačiau manome, kad tikslinga padidinti pirkimo sutarties vertę ne iki 5 000 Eur, o iki 10 000 Eur, sudarant sąlygas operatyviau įsigyti neplanuoto poreikio prekių, paslaugų ar darbų. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Viešųjų pirkimų įstatyme įtvirtinus pareigą savivaldybių taryboms priimti sprendimus dėl savivaldybės įsteigtų įstaigų pirkimų centralizavimo, savivaldybės patirs ne tik finansinius nuostolius, bet padidės ir administracinė našta, o mažosioms savivaldybėms, kurios neturi daug žmogiškųjų išteklių, reikės šias įstatymo nuostatas vykdyti.

Daugiau pastabų ar pasiūlymų dėl Nutarimo projekto neturime.

Savivaldybės merė

Ausma Miškinienė

Gerda Daugėlaitė, tel. 8 613 82248, el. p. gerda.daugelaite@lazdijai.lt

UAB „Ignitis grupė“ pastabos ir pasiūlymai Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektui dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 82 ir 86 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4287, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkancijų subjektu, įstatymo Nr. XIII-328 90 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4288, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 111 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4289, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 91 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4290, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. i-464 301 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4291, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 19, 22, 25, 26, 27, 31, 46, 55, 58, 82, 86, 92, 93, 94, 95, 101 ir 102 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 82¹, 82², 82³ ir 103¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIP-4877, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 straipsnio papildymo 82¹, 82², 82³ ir 103¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIP-4878.

Nuoroda: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/67f41b507c2411eb9fc3970976dfa1> (toliau – Nutarimo projektas).

Eil. Nr.	TEISĖS AKTO NUOSTATOS PROJEKTAS	PASTABA IR ARGUMENTAI	SIŪLYMAS, KAIP TIKSLINTI NUOSTATOS PROJEKTA
1.	Nutarimo projekto 1.1 p.: „Siekiant suteikti teisę valstybės ir savivaldybės įmonėms, akcinėms bendrovėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, kuriose valstybei ar savivaldybei ar savivaldybės (savivaldybės) nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, steigti centrinės perkancijos organizacijas, siūlytina įstatymo 82 straipsnio 6 dalį papildyti įstatymo projekto 11 straipsnyje pildomo įstatymo 82 ¹ straipsnio 1 dalies 4 punktu.“	Siekiant, kad naujas reglamentavimas dėl galimybių valstybės ir savivaldybės įmonėms, akcinėms bendrovėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, kuriose valstybei ar savivaldybei (savivaldybės) nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, steigti grupės centrinės perkancijos organizacijas (toliau – CPO), siūlytina Viešųjų pirkimų įstatyme (toliau – VPI) numatyti ne tik galimybę steigti tokias grupes CPO, bet ir aiškiai nustatyti, kad sprendimą dėl tokių grupės CPO steigimo nurodyti juridiniai asmenys priima savo nuožiūra ir patys sprendžia dėl tokių grupės CPO veiklos finansavimo. Taip pat siūlytina neapriboti galimybes grupių CPO paslaugas teikti kitoms, ne grupei priklausančioms perkancijos organizacijoms.	Nutarimo projekto 1.1 p.: „Siekiant suteikti teisę valstybės ir savivaldybės įmonėms, akcinėms bendrovėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, kuriose valstybei ar savivaldybei (savivaldybės) nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, steigti centrinės perkancijos organizacijas, siūlytina įstatymo 82 straipsnio 6 dalį papildyti įstatymo projekto 11 straipsnyje pildomo įstatymo 82 ¹ straipsnio 1 dalies 4 punktu, 3 dalimi, atsisakant ribojimo teikti paslaugas tik grupei priklausančioms perkancijos organizacijoms, bei to paties straipsnio 5 dalies nuostata, leidžiančia dėl grupių centrinių perkancijų organizacijų veiklos finansavimo spręsti jas įsteigusioms įmonėms ar bendrovėms.“
2.	Nutarimo projekto 1.1 p.: „Centrinės perkancijos organizacijos taip pat atliks pirkimus iš biudžetinių ir viešųjų įstaigų – perkancijų organizacijų, kurios bus Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis finansuojamų projektų vykdytojos. Tuo atveju, kai viešojo pirkimo procedūros bus atliktos nesilaikant Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų, kils finansinių pasekmių. Atsižvelgiant į siūlomą centralizavimo mastą, įstatyme turėtų būti nustatomas teisinis pagrindas įtvirtinti tiesioginę centrinės perkancijos organizacijos atsakomybę už finansines	Nutarimo projekte siūloma VPI nustatyti teisinį pagrindą įtvirtinti tiesioginę CPO atsakomybę už finansines pasekmes, jai padarius VPI pažeidimų. Sutiktina, kad CPO atsakomybę gali būti reguliuojama poįstatyminiuose teisės aktuose, tačiau norime atkreipti dėmesį, kad centralizuotų pirkimų vykdyme dalyvauja / gali dalyvauti ne tik CPO, bet ir perkancijos organizacijos skirti atstovai (pvz. pirkimo iniciatorius, ekspertas), todėl teisės aktuose turėtų būti numatytas atsakomybių atskyrimas, neabsoliutinama CPO atsakomybė,	Nutarimo projekto 1.1 p.: „Centrinės perkancijos organizacijos taip pat atliks pirkimus iš biudžetinių ir viešųjų įstaigų – perkancijų organizacijų, kurios bus Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis finansuojamų projektų vykdytojos. Tuo atveju, kai viešojo pirkimo procedūros bus atliktos nesilaikant Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų, kils finansinių pasekmių. Atsižvelgiant į siūlomą centralizavimo mastą, įstatyme turėtų būti nustatomas teisinis pagrindas įtvirtinti tiesioginę centrinės perkancijos organizacijos atsakomybę už finansines

	<p>pasekmes, jai padarius viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimų. Remiantis tuo, siūlytina įstatymo 82 straipsnį papildyti 9 dalimi:</p> <p>„9. Perkančiosios organizacijos nuostolių, kurie atsirado dėl to, kad centrinė perkančioji organizacija nesilaikė šio įstatymo reikalavimų ir buvo nustatytos netinkamos finansuoti išlaidos Europos Sąjungos ar atskirų valstybių finansuojamuose projektuose, sumokėjimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.“</p>	<p>pavydžiui, numatant, kad, jei VPI reikalavimų buvo nesilaikoma nustatant specialiuosius techninius reikalavimus pirkimo objektui, vertinant pasiūlymų technines dalis, už tokius pažeidimus ir jas lėmusias finansines pasekmes atsako ne procedūras vykdanči CPO, o pati perkančioji organizacija.</p> <p>Atsakomybės už finansines pasekmes nustatymas CPO taip pat gali turėti neigiamos įtakos priimant sprendimus dėl CPO steigimo ar nesteigimo, nes, nenustačius atsakomybių pasidalinimo, CPO atsakomybė už finansines pasekmes galėtų būti visiškai neproporcinga jos gaunamos pajamoms.</p> <p>Taip pat siūlytina svarstyti suteikti teisę dėl finansinės atsakomybės sąlygų ir tvarkos susitarti pačioms perkančiosioms organizacijoms ir centrinėms perkančiosioms organizacijoms.</p>	<p>pagrindas įtvirtinti tiesioginę centrinės perkančiosios organizacijos atsakomybę už finansines pasekmes, jai padarius viešųjų pirkimų įstatymo pažeidimų, išskyrus atvejus, kai pažeidimai nustatyti dėl pačios perkančiosios organizacijos veiksmų ar sprendimų arba paliekama galimybė dėl finansinės atsakomybės taikymo sąlygų susitarti perkančiosioms organizacijoms ir centrinėms perkančiosioms organizacijoms paslaugų teikimo sutartyje.“</p>
--	---	---	--